

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	06.07.2018
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.12.2018
Avaldamismärge:	RT I, 26.06.2018, 13

Töötervishoiu ja tööohutuse seadus

Vastu võetud 16.06.1999

[RT I 1999, 60, 616](#)

jõustumine 26.07.1999

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
14.06.2000	RT I 2000, 55, 362	21.07.2000
24.01.2001	RT I 2001, 17, 78	01.01.2002
15.05.2002	RT I 2002, 47, 297	01.01.2003
19.06.2002	RT I 2002, 63, 387	01.09.2002
29.01.2003	RT I 2003, 20, 120	01.07.2003
28.06.2004	RT I 2004, 54, 389	15.07.2004
08.12.2004	RT I 2004, 86, 584	01.01.2005
16.12.2004	RT I 2004, 89, 612	31.12.2004
15.06.2005	RT I 2005, 39, 308	01.01.2006
20.12.2006	RT I 2007, 3, 11	26.01.2007
20.12.2006	RT I 2007, 3, 11	01.03.2007
20.12.2006	RT I 2007, 3, 11	01.07.2007
24.01.2007	RT I 2007, 12, 66	01.01.2008
24.10.2007	RT I 2007, 59, 381	26.11.2007
09.12.2008	RT I 2008, 56, 313	01.01.2009
17.12.2008	RT I 2009, 5, 35	01.07.2009
20.02.2009	RT I 2009, 15, 93	01.07.2009
21.05.2009	RT I 2009, 29, 176	01.07.2009, osaliselt 01.04.2010
18.06.2009	RT I 2009, 35, 232	01.07.2009
30.09.2009	RT I 2009, 49, 331	01.01.2010
26.11.2009	RT I 2009, 62, 405	01.01.2010
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
20.05.2010	RT I 2010, 31, 158	01.10.2010
23.02.2011	RT I, 25.03.2011, 1	01.01.2014; jõustumisaeg muudetud 01.07.2014 [RT I, 22.12.2013, 1]
08.12.2011	RT I, 29.12.2011, 1	01.01.2012, osaliselt 01.01.2014 ja 01.11.2014; jõustumisaeg osaliselt muudetud 01.07.2014 [RT I, 22.12.2013, 1]
25.01.2012	RT I, 10.02.2012, 1	20.02.2012
13.06.2012	RT I, 06.07.2012, 1	01.04.2013
13.06.2012	RT I, 10.07.2012, 2	01.04.2013

05.12.2013	RT I, 22.12.2013, 1	01.01.2014
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 4	01.07.2014, osaliselt 23.03.2014
26.03.2014	RT I, 16.04.2014, 1	26.04.2014
21.05.2014	RT I, 04.06.2014, 2	01.09.2014
05.06.2014	RT I, 29.06.2014, 1	01.07.2014
19.06.2014	RT I, 12.07.2014, 1	01.01.2015
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused.
17.09.2014	RT I, 08.10.2014, 1	18.10.2014
29.01.2015	RT I, 26.02.2015, 1	01.03.2015
29.10.2015	RT I, 10.11.2015, 2	01.12.2015
25.11.2015	RT I, 17.12.2015, 1	20.12.2015, osaliselt 01.07.2016 ja 01.01.2017
15.06.2016	RT I, 08.07.2016, 1	01.01.2017
12.04.2017	RT I, 28.04.2017, 1	08.05.2017
30.05.2018	RT I, 12.06.2018, 3	01.01.2019, osaliselt 22.06.2018
13.06.2018	RT I, 26.06.2018, 6	06.07.2018

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus sätestab töötajate ja ametnike (edaspidi *töötaja*) tööle esitatavad töötervishoiu ja tööohutuse nõuded, tööandja ja töötaja õigused ja kohustused tervisele ohutu töökeskkonna loomisel ja tagamisel, töötervishoiu ja tööohutuse korralduse ettevõtte ja riigi tasandil, vaidemenetluse korra ning vastutuse töötervishoiu ja tööohutuse nõuete rikkumise eest.
[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(2) Käesolevat seadust kohaldatakse kaitseväelaste ja asendusteenistujate teenistustingimuste ning Politsei- ja Piirivalveameti, Kaitsepolitsei ameti ja päästeasutuste töötajate töö kohta niivõrd, kuivõrd eriseadustega või nende alusel kehtestatud õigusaktidega ei ole sätestatud teisiti.
[RT I, 10.07.2012, 2- jõust. 01.04.2013]

(3) Käesolevat seadust kohaldatakse ka:

- 1) kinnipeetava tööle vanglas vangistusseaduses sätestatud erisustega;
- 2) õpilase ja üliõpilase tööle õppepraktikal;
- 3) juriidilise isiku juhatuse või seda asendava juhtorgani liikme tööle;
- 4) füüsilisest isikust ettevõtja tööle käesoleva seaduse § 12 lõigetes 7 ja 8 sätestatud ulatuses.

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.07.2007]

(4) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seadust, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

§ 2. Töötervishoid ja tööohutus

(1) Käesolevas seaduses mõistetakse töötervishoiuna töötaja tervisekahjustuse vältimiseks töökorraldus- ja meditsiiniabinõude rakendamist, töö kohandamist töötaja võimetele ning töötaja füüsilise, vaimse ja sotsiaalse heaolu edendamist.

(2) Käesolevas seaduses mõistetakse tööohutusena töökorraldusabinõude ja tehnikavahendite süsteemi sellise töökeskkonna seisundi saavutamiseks, mis võimaldab töötajal teha tööd oma tervist ohutu seadmata.

(3) Töötervishoiu- ja tööohutusala välajaõppe ja täiendõppe korra kehtestab **valdkonna eest vastutav minister** oma määrusega.

2. peatükk TÖÖKESKKOND

§ 3. Üldnõuded

(1) Töökeskkond on ümbrus, milles inimene töötab.

(2) Töökeskkonnas toimivad füüsilised, keemilised, bioloogilised, füsioloogilised ja psühholoogilised tegurid ei või ohustada töötaja ega muu töökeskkonnas viibiva isiku elu ega tervist.

(3) Töökeskkonna keemiliste ohutegurite ja käesoleva seaduse § 6 lõike 1 punktis 1 loetletud füüsiliste ohutegurite parameetrid ei tohi ületada piirnorme. Piirnorm on ohuteguri parameetri ajatühikus mõõdetud keskmine väärtus, mis 8-tunnise tööpäeva (40-tunnise töönädala) jooksul töötajale mõjudes ei põhjusta tervisekahjustust.

(4) Töökeskkonna ohutegurite piirnormid ja ohutegurite parameetrite mõõtmise korra kehtestab [Vabariigi Valitsus](#).

(5) Kui õnnetuse või haigestumise ohtu ei ole võimalik vältida või kui töökeskkonna ohuteguri parameetrit ei ole võimalik viia vastavusse kehtestatud piirnormiga tehnilisi ühiskaitsevahendeid või töökorralduslikke abinõusid kasutades, annab tööandja töötajale isikukaitsevahendid. Isikukaitsevahendite valiku ja kasutamise korra kehtestab [Vabariigi Valitsus](#).
[RT I 2003, 20, 120- jõust. 01.07.2003]

§ 4. Töökoht

(1) Käesolevas seaduses mõistetakse töökohana füüsilisest isikust ettevõtja või äriühingu ettevõtte, riigi või kohaliku omavalitsuse asutuse, mittetulundusühingu või sihtasutuse (edaspidi ettevõtte) territooriumil või tööruumis paiknevat töötamiskohta ja selle ümbrust või muid töötamiskohti, kuhu töötajal on töötamise ajal juurdepääs või kus ta töötab tööandja loal või korraldusel.

(2) Tööandja kujundab ja sisustab töökoha nii, et on võimalik vältida tööõnnetusi ja tervisekahjustusi ning säilitada töötaja töövdime ja heaolu.

(3) Kui tööprotsessiga kaasneb ohtliku suitsu, tolmu, gaasi, auru või vedeliku eraldumine koguses, mis võib töötaja tervist kahjustada, tuleb vältida heitme levikut töökeskkonda, tagada selle eemaldamine tekkekohast ja muutmine kahjutuks.

(3¹) Töötervishoiu ja tööohutuse nõuded töötamisel plahvatusohtlikus keskkonnas kehtestab [Vabariigi Valitsus](#).

(4) Terviseriski vältimiseks või vähendamiseks peavad töökohas olema kaitse-, pääste- ja esmaabivahendid, ohutusmärgid ning muud ohutusvahendid. Esmaabi korralduse ettevõttes ja ohumärguannete kasutamise nõuded kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) oma määrusega.

(4¹) Töökoht ja töövahendid peavad olema tehniliselt heas seisukorras ja korrapäraselt hooldatud. Ohtude vältimiseks ettenähtud kaitsevahendid ja ohutusseadised peavad olema korrapäraselt hooldatud ja kontrollitud. Kõik leitud puudused, mis võivad mõjutada töötajate ohutust ja tervist, tuleb kõrvaldada võimalikult kiiresti.
[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(4²) Kui töökohas on ohualad, kus töö laadi tõttu esineb õnnetuse või tervisekahjustuse oht, tuleb need alad märgistada ning rakendada abinõusid, et sinna ei pääseks erijuhendamiseta või eriväljaõppeta töötajad ega teised isikud. Kui ohualasse sisenemine on siiski vajalik, võib seda teha ainult erijuhendamise või eriväljaõppe saanud töötaja juuresolekul. Ohualal töötajate kaitseks tuleb rakendada asjakohaseid abinõusid.
[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(4³) Töökoha territoorium, trepikojad, liikumisteed ning töö- ja olmeruumid peavad olema piisavalt valgustatud. Valgustite paiknemine ei tohi töötajat ohustada. Valgustus peab tagama ohumärguannete ja hädaseiskamislülite hea nähtavuse.
[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(4⁴) Välitöö tuleb korraldada nii, et seal paiknevad töökohad, liikumisteed ja muud tööga seotud piirkonnad ning töövahendid, mida töötajad töö käigus kasutavad, ei ohustaks inimesi ega takistaks sõidukite liiklust.
[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(4⁵) Töökohale esitatavad töötervishoiu ja tööohutuse nõuded kehtestab [Vabariigi Valitsus](#).
[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(5) Tegevusalade töötervishoiu ja tööohutuse nõuded kehtestab [Vabariigi Valitsus](#).

§ 5. Töövahend

(1) Töövahend on masin, seade, paigaldis, transpordivahend, tööriist või muu tööks kasutatav vahend. Töövahendi kasutamine – sellega töötamine, selle käivitamine, seiskamine, transport, teisaldamine,

paigaldamine, parandamine, seadistamine, hooldus ja puhastamine – ei tohi ohustada töövahendi kasutaja ega teiste isikute tervist ning töö- ja elukeskkonda.
[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(2) Tööandja tagab, et töövahend sobib tööülesande täitmiseks, vastab kasutaja kehamõõtmetele ning füüsilistele ja vaimsetele võimetele.

(3) Tööandja tagab, et töötaja kasutusse antav töövahend on projekteeritud ja valmistatud nii, et:

- 1) on tõkestatud pääs selle ohualale;
- 2) juhtimisseadis vastab ergonoomianõuetele;
- 3) kõrge või madala temperatuuriga pinnad on isoleeritud või piirestatud;
- 4) see vastab elektri-, tule- ning plahvatusohutusnõuetele;
- 5) on välditud juhukäivitus ning et vajaduse korral on võimalik töövahend või selle osa kohe seisata, energiavarustus katkestada ja ohtlik leke tõkestada;
- 6) müra, vibratsiooni, kiirguse ja muude ohutegurite tase on võimalikult madal ega ületa piirnorme.

(4) Töövahendi kasutamise töötervishoiu ja tööohutuse nõuded kehtestab [Vabariigi Valitsus](#).

§ 6. Füüsilised ohutegurid

(1) Füüsilised ohutegurid on:

- 1) müra, vibratsioon, ioniseeriv kiirgus, mitteioniseeriv kiirgus (ultraviolettkiirgus, laserkiirgus, infrapunane kiirgus) ja elektromagnetväli;
- 2) õhu liikumise kiirus, õhutemperatuur ja -niiskus, kõrge või madal õhurõhk;
- 3) masinate ja seadmete liikuvad või teravad osad, valgustuse puudused, kukkumis- ja elektrilöögioht ning muud samalaadsed tegurid.

(2) Tööandja peab rakendama abinõusid, et füüsilistest ohuteguritest tulenevat terviseriski vältida või viia see võimalikult madalale tasemele.

(3) Tööandja tagab, et radioaktiivset ainet kasutades või seda ainet sisaldava töövahendiga töötades järgitaks kiirgusseaduses sätestatud ohutusnõudeid ning et aine või töövahend ei satuks kõrvalise isiku kätte.

(3¹) Tööruumide õhu radoonisisalduse viitetase, õhu radoonisisalduse mõõtmise kord ja tööandja kohustused kõrgendatud radooniriskiga töökohtadel sätestatakse kiirgusseaduse § 97 lõike 3 alusel kehtestatud määruises.
[RT I, 26.06.2018, 6- jõust. 06.07.2018]

(4) Töökoha sisekliima – õhutemperatuur ja -niiskus ning õhu liikumise kiirus – peab olema tööülesande täitmiseks sobiv, tagada tuleb töökohtade varustus värske õhuga. Sobiva sisekliima määramisel tuleb arvestada töötajate arvu ruumis, töötajate vaimset ja füüsilist koormust, tööruumi suurust, kasutatavate töövahendite spetsiifikat ning tehnoloogilise protsessi laadi.
[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(5) Töökeskkonna müra ja vibratsioon peavad olema sellise tasemega, et nende kahjulik toime töötajale oleks välditud või viidud võimalikult madalale tasemele ka pikaajalise töötamise vältel. Kontsentreerumist, mõtlemist, otsustamist ja suhtlemist vajava töö puhul ei tohi müra segada tööülesande täitmist. Müra ei tohi segada helisignaalide arusaadavust.
[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(6) Töötervishoiu ja tööohutuse nõuded füüsilistest ohuteguritest mõjutatud töökeskkonnale kehtestab [Vabariigi Valitsus](#).
[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

§ 7. Keemilised ohutegurid

(1) Keemilised ohutegurid on ettevõttes käideldavad ohtlikud kemikaalid ja neid sisaldavad materjalid.
[RT I, 10.11.2015, 2- jõust. 01.12.2015]

(2) Ohtlike kemikaalide ja neid sisaldavate materjalide käitlemist reguleerivad kemikaaliseadus ja käesolev seadus.

(3) Ohtlike kemikaalide ja neid sisaldavate materjalide kasutamise nõuded kehtestab [Vabariigi Valitsus](#).

§ 8. Bioloogilised ohutegurid

(1) Bioloogilised ohutegurid on mikroorganismid (bakterid, viirused, seened jm), sealhulgas geneetiliselt muundatud mikroorganismid, rakukultuurid ja inimese endoparasiidid ning muud bioloogiliselt aktiivsed ained, mis võivad põhjustada nakkushaigust, allergiat või mürgistust.
[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(2) Kaitseks töökohas toimivate bioloogiliste ohutegurite eest peab tööandja võtma tarvitusele abinõud, arvestades ohuteguri nakatamisvõimet.

(3) Bioloogilistest ohuteguritest mõjutatud töökeskkonna töötervishoiu ja tööohutuse nõuded kehtestab [Vabariigi Valitsus](#).

§ 9. Füsioloogilised ja psühholoogilised ohutegurid

(1) Füsioloogilised ohutegurid on füüsilise töö raskus, sama tüüpi liigutuste kordumine ning üleväsimust põhjustavad sundasendid ja -liigutused töös ning muud samalaadsed tegurid, mis võivad aja jooksul viia tervisekahjustuseni.

(2) Psühholoogilised ohutegurid on monotoonne või töötaja võimetele mittevastav töö, halb töökorraldus ja pikaajaline töötamine üksinda ning muud samalaadsed tegurid, mis võivad aja jooksul põhjustada muutusi töötaja psüühilises seisundis.

(3) Töötaja füüsilise ja vaimse ülekoormuse vältimiseks peab tööandja kohandama töö töötajale võimalikult sobivaks. Töökoha kujundamisel ja töö korraldamisel peab arvestama töötaja kehalisi, vaimseid, soolisi ja ealisi iseärasusi, tema töövõime muutumist tööpäeva või vahetuse jooksul ning võimalikku pikaajalist üksinda töötamist.

(3¹) Suure füüsilise või vaimse töökoormuse, pikaajalises sundasendis töötamise või monotoonse töö puhul peab tööandja võimaldama tööpäeva või töövahetuse jooksul töötajale tööaja hulka arvatavad vaheajad. [RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(4) Raskuste käsitsi teisaldamise töötervishoiu ja tööohutuse nõuded kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) oma määrusega.

§ 10. Rasedad ja rinnaga toitvad töötajad

(1) Rasedatele ja rinnaga toitvatele naistele peab tööandja looma sobivad töö- ja olmetingimused.

(2) Tööandja järgib rasedate ja rinnaga toitvate naiste tööerakendamisel nende ohutuse tagamiseks õigusaktidega sätestatud piiranguid.

(3) Töötervishoiu ja tööohutuse nõuded rasedate ja rinnaga toitvate naiste tööks kehtestab [Vabariigi Valitsus](#) määrusega.

(4) Tööandja on kohustatud andma rasedale arsti või ämmaemanda otsuses näidatud ajal vaba aega sünnituseelseks läbivaatuseks, mis arvatakse tööaja hulka. [RT I 2009, 29, 176- jõust. 01.04.2010]

(5) Last rinnaga toitval emal on õigus saada lisavaheaegu rinnaga toitmiseks kuni lapse poolteiseaastaseks saamiseni. Lisavaheaeg antakse iga kolme tunni järel kestusega iga kord mitte alla 30 minuti. Kahe või enama kuni poolteiseaastase lapse toitmiseks antava vaheaja kestus peab olema vähemalt üks tund.

(6) Vaheajad lapse toitmiseks arvatakse tööaja hulka ja nende eest makstakse töölepingu seaduse § 29 lõike 8 alusel arvatud keskmist töötasu riigieelarve vahenditest Sotsiaalministeeriumi valitsemisala eelarve kaudu, välja arvatud, kui emale makstakse vanemahüvitist lapse kasvatamise eest.

(7) Riigieelarvest hüvitatava keskmise töötasu maksmise korra ja hüvitamise taotluse andmete loetelu kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega. [RT I, 08.07.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

(8) Keskmise töötasu riigieelarvest hüvitamisel lähtutakse töölepingu seaduse § 66 lõigetes 4–8 sätestatust. [RT I, 08.07.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

§ 10¹. Alaealised ja puudega töötajad

(1) Alaealistele ja puudega töötajatele peab tööandja looma sobivad töö- ja olmetingimused.

(2) Tööandja järgib alaealiste tööerakendamisel nende ohutuse tagamiseks õigusaktidega sätestatud piiranguid.

(3) Tööandja on kohustatud töö- ja teenistussuhteid reguleerivates seadustes sätestatud korras andma tema ettevõttes tööõnnetuse või kutsehaiguse tagajärjel töövõime osaliselt kaotanud töötajale võimaluse jätkata sobival tööolul ettevõttes.

(4) Puudega töötaja töö, töövahendid ja töökoht tuleb kohandada tema kehalistele ja vaimsetele võimetele. Kohandamine seisneb tööandja ehitise, tööruumi, töökoha või töövahendi puudega isikule ligipääsetavaks ja

kasutatavaks muutmises. See nõue kehtib ka üldkasutatavate liikumisteede ja olmeruumide kohta, mida puudega töötajad kasutavad.

[RT I 2009, 5, 35- jõust. 01.07.2009]

§ 11. Tööolme

(1) Olmeruumid on riietus-, pesemis-, tualett- ja puhkeruumid, soojakud välitöödel, einestamisruumid ning muud elukondlikud ruumid.

(2) Töötajate olmeruumid peavad olema ehitatud ja sisustatud, arvestades töötingimusi ning töötajate arvu ja soolist koosseisu.

(3) Tööriietust kandvatele töötajatele on vaja ette näha riietusruumid ning töötajatele, kes töötavad välitöödel, ka soojak ja riiete kuivatusruum.

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(4) Töö laadist olenevalt peab töötajatel olema võimalus kasutada puhkeruumi, kui see on vajalik töötajate tervise ja ohutuse tagamiseks. Puhkeruum peab olema küllaldase suurusega ning sisustatud laudade ja seljatoega istmetega. Puhkeruumis ei tohi suitsetada.

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(5) Töö laadist olenevalt peab töötajal olema võimalik kasutada pesemisruumi, mis on varustatud valamute või duššidega ning sooja ja külma veega.

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(6) Tööandja tagab, et olmeruume hoitakse puhtana ja neid koristatakse vähemalt üks kord päevas.

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(7) Olmeruumid peavad olema ventileeritavad ja nende temperatuur peab vastama kasutusotstarbele.

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(8) Töötajatele peab olema tagatud nõuetele vastav kvaliteetne joogivesi koos ühekordsete või pestavate jooginõudega.

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

3. peatükk

TÖÖANDJA JA TÖÖTAJA KOHUSTUSED JA ÕIGUSED

§ 12. Üldsätted

(1) Tööandja tagab töötervishoiu ja tööohutuse nõuete täitmise igas tööga seotud olukorras. Kui tööülesandeid täidetakse renditööna, tagab kasutajaettevõtja töötervishoiu ja tööohutuse nõuete täitmise kasutajaettevõtja juures.

[RT I, 10.02.2012, 1- jõust. 20.02.2012]

(2) Tööandja ei tohi lubada tööle asuda töötajal, kellel puuduvad vajalikud erialateadmised ja oskused ning töötervishoiu- ja tööohutusalsed teadmised.

(3) Kui töökohal töötavad samal ajal vähemalt kahe tööandja töötajad ja üks tööandja korraldab töid, vastutab see tööandja töötervishoiu- ja tööohutusalsel ühistegevuse eest.

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(3¹) Kui töökohal töötavad samal ajal vähemalt kahe tööandja töötajad ja puudub tööandja, kes korraldab töid, sõlmivad tööandjad kirjaliku kokkuleppe töötervishoiu- ja tööohutusalsel ühistegevuse ning tööandjate vastutuse kohta. Kui kokkulepet ei ole sõlmitud, vastutavad tööandjad kahju tekkimise korral solidaarselt.

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud ühistegevus tähendab, et selles osalevad tööandjad kooskõlastavad oma tegevuse ohtlike olukordade vältimiseks ning teavitavad üksteist ja oma töötajaid või töökeskkonnavolinikke ohtudest, mis ühisel töökohal töötamisega võivad kaasneda, ning tagavad, et nende tegevus ei ohusta teisi töötajaid.

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(5) Tööandja ja töötajad on kohustatud ohutu töökeskkonna nimel tegema koostööd. Selleks konsulteerib tööandja eelnevalt töötajate, töökeskkonnavoliniku või töötajate usaldusisikuga kõigis töökeskkonnaga seotud küsimustes, mis puudutavad töökeskkonna parandamise abinõude kavandamist, esmaabi andmise, päästetööde tegemise ja töötajate evakueerimise eest vastutavate töötajate määramist, töötervishoiu ja tööohutuse alase väljaõppe kavandamist ja korraldamist ning uue tehnoloogia ja töövahendite valikut ja rakendamist. Tööandja arvestab võimaluse korral tehtud ettepanekuid ning kaasab töötajad kavandatu elluviimisesse.

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(6) Tööandja teavitab oma ettevõtte tegevusega seotud ohtudest ja nendest hoidumise abinõudest teist tööandjat, kelle töötajad täidavad tööülesandeid tema ettevõttes ning kes omakorda peab teavitama oma töötajaid enne tööülesannete täitmisele asumist sellel töökohal esinevatest ohtudest ja juhendama, kuidas neist hoiduda. Samuti tuleb teatavaks teha päästetööde ja esmaabi andmisega seotud abinõud ning nende eest vastutavad töötajad. [RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(7) Füüsilisest isikust ettevõtja tagab igas tööolukorras temale kuuluvate töövahendite, isikukaitsevahendite ja muude seadmete korrasoleku ja nõuetekohase kasutamise. [RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.07.2007]

(8) Kui füüsilisest isikust ettevõtja töötab töökohal samal ajal koos ühe või mitme tööandja töötajatega, peab ta teavitama töid korraldavat tööandjat või tema puudumisel teisi tööandjaid oma tegevusega seotud ohtudest ja tagama, et tema tegevus ei ohusta teisi töötajaid. Töid korraldavat tööandja või tema puudumisel teised tööandjad peavad füüsilisest isikust ettevõtjat teavitama käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatust. [RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.07.2007]

§ 12¹. Tööandja ennetustegevus

(1) Tööandja ennetustegevus on meetmete kavandamine ja rakendamine terviseriskide vältimiseks või vähendamiseks ettevõtte töö kõikides etappides ning töötaja kehalise, vaimse ja sotsiaalse heaolu edendamiseks.

(2) Tööandja rakendab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud meetmeid järgmiste üldiste ennetuspõhimõtete alusel:

- 1) riskide tekkimise vältimine;
- 2) vältimatute riskide hindamine;
- 3) riskide kõrvaldamine nende tekkekohas või kui see ei ole võimalik, nende vähendamine vastuvõetava tasemeni;
- 4) ohtliku teguri asendamine ohutu või vähem ohtlikuga;
- 5) töö, töökohta ja töökorralduse kohandamine töötajale võimalikult sobivaks;
- 6) töövahendite ja -meetodite kohandamine tehnika arengule;
- 7) ühiskaitsemeetmete ja -vahendite eelistamine isikukaitsevahendite kasutamisele;
- 8) ühtse ja üldise ennetuspoliitika väljatöötamine, mis hõlmab tehnoloogiat, töökorraldust, töötingimusi, sotsiaalsuhteid ja töökeskkonnaga seotud tegurite mõju.

(3) Töötervishoidu, tööohutust ja -hügieeni käsitlevate meetmete kavandamine ja rakendamine ei tohi tuua töötajatele kaasa rahalisi kulutusi.

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

§ 12². Tööandja makstav haigushüvitis

(1) Tööandja maksab töötajale hüvitist haigestumise või vigastuse neljanda kuni kaheksanda kalendripäeva eest 70% töölepingu seaduse § 29 lõikes 8 sätestatud korras arvatud töötaja keskmisest töötasust (edaspidi *haigushüvitis*).

[RT I 2009, 35, 232- jõust. 01.07.2009]

(2) Tööandja ei maksa haigushüvitist:

1) töötaja haigestumise või vigastuse korral, mille eest Haigekassa maksab kindlustatud isikule haigushüvitist ravikindlustuse seaduse § 54 lõike 1 punktide 6–8 ning § 56 lõigete 1², 1³ ja 1⁴ alusel;

[RT I, 26.02.2015, 1- jõust. 01.03.2015]

2) ravikindlustuse seaduse §-s 60 sätestatud juhtudel.

[RT I 2009, 29, 176- jõust. 01.07.2009]

(3) Tööandja maksab haigushüvitist haiguslehel märgitud töö- või teenistuskohustuste täitmisest vabastuse neljandast kalendripäevast alates.

[RT I 2009, 35, 232- jõust. 01.07.2009]

(4) Tööandja maksab haigushüvitist, kui töötaja on tööandjat elektroonilise haiguslehe lõpetamisest teavitanud või töötaja on tööandjale paberil haiguslehe või teda välisriigis ravinud arsti või hambaarsti väljakirjutatud pabertõendi (edaspidi *tõend*) esitanud hiljemalt 90. kalendripäeval alates haiguslehel või tõendil märgitud töö- või teenistuskohustusi täitma asumise päevast.

[RT I, 08.10.2014, 1- jõust. 18.10.2014]

(5) Tööandja maksab haigushüvitise välja palgapäeval või 30 kalendripäeva jooksul alates töötajalt elektroonilise haiguslehe lõpetamisest teadasaamisest või nõuetekohase paberil haiguslehe või tõendi esitamisest tööandjale.

[RT I, 08.10.2014, 1- jõust. 18.10.2014]

§ 13. Tööandja kohustused ja õigused

(1) Tööandja on kohustatud:

1) viima läbi süstemaatilist töökeskkonna sisekontrolli, mille käigus ta kavandab, korraldab ja jälgib töötervishoiu ja tööohutuse olukorda ettevõttes vastavalt käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele. Töökeskkonna sisekontroll on ettevõtte tegevuse lahutamatu osa, millesse on kaasatud töötajad ja mille aluseks on töökeskkonna riskianalüüsi tulemused;

2) vaatama igal aastal läbi töökeskkonna sisekontrolli korralduse ja analüüsima selle tulemusi ning vajaduse korral kohandama abinõud muutunud olukorrale;

3) korraldama töökeskkonna riskianalüüsi, mille käigus selgitatakse välja töökeskkonna ohutegurid, mõeldetakse vajaduse korral nende parameetrid ning hinnatakse riske töötaja tervisele ja ohutusele, arvestades tema ealisi ja soolisi iseärasusi, sealhulgas eririske käesoleva seaduse §-des 10 ja 10¹ nimetatud töötajatele ning töökohtade ja töövahendite kasutamise ja töökorraldusega seotud riske. Riskianalüüsi tulemused vormistatakse kirjalikult ja neid säilitatakse 55 aastat;

[RT I 2009, 5, 35- jõust. 01.07.2009]

4) töökeskkonna riskianalüüsi alusel koostama kirjaliku tegevuskava, milles nähakse ette ettevõtte kõikidel tegevusaladel ja juhtimistasanditel korraldatavad tegevused töötajate terviseriski vältimiseks või vähendamiseks, nende ajakava, teostajad, ning eraldama selleks vajalikud vahendid;

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

5) korraldama uue töökeskkonna riskianalüüsi, kui töötingimused on muutunud, töövahendeid või tehnoloogiat on vahetatud või uuendatud, kui on ilmnenud uued andmed ohuteguri mõju kohta inimese tervisele, kui õnnetuse või ohtliku olukorra tõttu on riskitase esialgse tasemega võrreldes muutunud või kui töötervishoiuarst on tervisekontrolli käigus tuvastanud töötaja tööga seotud haigestumise;

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

5¹) tagama, et ohualal töötab ainult asjakohase erijuhendamise või eriväljaõppe saanud töötaja või tööd tehakse sellise töötaja järelevalve all;

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

5²) teavitama alaealist ja alla 15-aastase alaealise seaduslikku esindajat alaealise tööga seotud riskidest ning tema ohutuse ja tervise kaitseks rakendatud abinõudest;

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

6) teavitama töötajaid töökeskkonnavolinike, töökeskkonnanõukogu liikmete ja töötajate usaldusisikute kaudu ohuteguritest, töökeskkonna riskianalüüsi tulemustest ning tervisekahjustuste vältimiseks rakendatavatest abinõudest;

6¹) rakendama töötaja tervisekahjustuse vältimiseks ja käesoleva seaduse §-des 6–9 loetletud töökeskkonna ohutegurite mõju neutraliseerimiseks töö- ja kollektiivlepingutes sätestatud abinõusid;

6²) korraldama töötervishoiuteenuste osutamist ja kandma sellega seotud kulud;

7) korraldama käesolevas või muudes seadustes või nende alusel kehtestatud õigusaktidega sätestatud korras tervisekontrolli töötajatele, kelle tervist võib tööprotsessi käigus mõjutada töökeskkonna ohutegur või töö laad, ning kandma sellega seotud kulud. Töötajate tervisekontrolli korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#);

[RT I 2009, 5, 35- jõust. 01.07.2009]

7¹) korraldama valdkonna eest vastutava ministri poolt käesoleva lõike punkti 7 alusel kehtestatud korras tervisekontrolli oötöötajatele nii enne ootööle asumist kui ka regulaarsete vaheaegade järel töötamise ajal ja kandma sellega seotud kulud;

[RT I 2009, 5, 35- jõust. 01.07.2009]

8) määrama ettevõttes esmaabi andmiseks töötajad, võttes arvesse ettevõtte suurust ja jagunemist struktuuriüksusteks, ning korraldama neile oma kulul väljaõppe. Ettevõtte mitme territoriaalselt eraldatud struktuuriüksuse või vahetustega töö korral peab igas struktuuriüksuses või vahetuses olema kohal vähemalt üks esmaabiväljaõppe läbinud töötaja;

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

9) tagama kõigile töötajatele esmaabivahendite kättesaadavuse. Esmaabivahendeid tuleb hoida nõuetekohaselt märgistatud ja kergesti juurdepääsetavas kohas;

10) viima töötaja töö- ja teenistussuhteid reguleerivates seadustes sätestatud korras tema nõudmisel ja arsti otsuse alusel ajutiselt või alaliselt teisele tööle või kergendama ajutiselt tema töötingimusi;

11) oma kulul andma töötajale isikukaitsevahendid, tööriietuse ning puhastus- ja pesemisvahendid, kui töö laad seda nõuab, ning korraldama töötajale isikukaitsevahendi kasutamise väljaõppe;

12) tutvustama töötajale töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid ning kontrollima nende täitmist;

13) korraldama töötajale enne tööleasumist või töö vahetamist töökohale ja ametile vastava tööohutus- ja töötervishoiualase juhendamise ja väljaõppe. Juhendamist või väljaõppet tuleb korrata, kui töövahendeid või tehnoloogiat vahetatakse või uuendatakse;

14) koostama ja kinnitama ohutusjuhendi tehtava töö ja kasutatava töövahendi kohta ning andma töötajale juhised keskkonna saastamisest hoidumiseks;

15) kõrvaldama töölt alkoholi-, narkootilises või toksilises joores või psühhotroopse aine mõju all oleva töötaja;

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

16) [kehtetu -RT I 2002, 47, 297- jõust. 01.01.2003]

17) teavitama Tööinspeksiooni kohalikku asutust kirjalikult või Tööinspeksiooni kliendiportaali kaudu kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis oma tegevuse alustamisest või tegevusala muutmisest;

[RT I, 04.06.2014, 2- jõust. 01.09.2014]

18) tegeema tööinspektori või Tööinspeksiooni kohaliku asutuse juhataja või tema asetäitja (edaspidi *tööinspektor*) ettekirjutuse teatavaks töötajale, töökeskkonnavolinikule või töötajate usaldusisikule, töökeskkonnanõukogu liikmetele ja töökeskkonnaspetsialistile;

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

19) täitma tööinspektori ettekirjutuse tähtaegselt ja teavitama tööinspektorit kirjalikult või Tööinspektsiooni kliendiportaali kaudu kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis selle täitmisest.

[RT I, 04.06.2014, 2- jõust. 01.09.2014]

(2) Tööandjal on õigus kehtestada ettevõttes õigusaktides ettenähtust rangemaid töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid.

[RT I 2009, 5, 35- jõust. 01.07.2009]

§ 14. Töötaja kohustused ja õigused

(1) Töötaja on kohustatud:

- 1) osalema ohutu töökeskkonna loomisel, järgides töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid;
- 2) järgima tööandja kehtestatud töö- ja puhkeaja korraldust;
- 3) läbima tervisekontrolli vastavalt kehtestatud korrale;
- 4) kasutama ettenähtud isikukaitsevahendeid nõuetekohaselt ning hoidma neid töökorras;

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

5) tagama vastavalt väljaõppele ja tööandja antud juhistele, et tema töö ei ohustaks tema enda ega teiste elu ja tervist ega saastaks keskkonda;

6) kohe teatama tööandjale või tema esindajale ja töökeskkonnavolinikule õnnetusjuhtumist või selle tekkimise ohust, tööõnnetusest või tööülesande täitmist takistavast tervisehäirest ning kõikidest kaitsesüsteemide puudustest;

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

7) täitma tööandja, töökeskkonnaspetsialisti, töötervishoiuarsti, tööinspektori ja töökeskkonnavoliniku töötervishoiu- ja tööohutusala korralduse;

8) kasutama töövahendeid ja ohtlikke kemikaale nõuetekohaselt;

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

9) hoiduma omavoliliselt lahti ühendamast, muutmast või eemaldamast töövahenditele või ehitistele paigaldatud ohutusseadiseid ja kasutama neid seadiseid nõuetekohaselt.

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(2) Töötajal on keelatud töötada alkoholi-, narkootilises või toksilises joobes või psühhotroopse aine mõju all.

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(3) [Kehtetu -RT I 2009, 5, 35- jõust. 01.07.2009]

(4) Töötaja töötervishoiu- ja tööohutusala kohustused ei vabasta tööandjat asjaomasest vastutusest.

(5) Töötajal on õigus:

1) nõuda tööandjalt töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele vastavaid töötingimusi ning ühis- ja isikukaitsevahendeid;

2) saada teavet töökeskkonna ohuteguritest, töökeskkonna riskianalüüsi tulemustest, tervisekahjustuste vältimiseks rakendatavatest abinõudest, tervisekontrolli tulemustest ja tööinspektori ettekirjutusest tööandjale;

3) tõsise ja vältimatu õnnetusohu korral peatada töö ning lahkuda oma töökohalt või ohualt;

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

4) keelduda tööst või peatada töö, mille täitmine seab ohtu tema või teiste isikute tervise või ei võimalda täita keskkonnaohutuse nõudeid, teatades sellest viivitamata tööandjale või tema esindajale ja töökeskkonnavolinikule;

5) nõuda tööandjalt arsti otsuse alusel enda üleviimist ajutiselt või alaliselt teisele tööle või oma töötingimuste ajutist kergendamist;

5¹) nõuda enda üleviimist sobivale päevasele tööle, kui ööajal töötamine on isikule arsti otsuse alusel tervise tõttu vastunäidustatud ning tööandjal on võimalik töötajat vastavale tööle üle viia;

6) saada tööst põhjustatud tervisekahjustuse eest hüvitist võlaõigusseaduses sätestatud ulatuses;

7) pöörduda töökeskkonnavoliniku, töökeskkonnanõukogu liikmete, töötajate usaldusisiku ja tegevuskohajärgse tööinspektori poole, kui tema arvates tööandja poolt rakendatavad abinõud ja antud vahendid ei taga töökeskkonna ohutust.

[RT I 2009, 5, 35- jõust. 01.07.2009]

§ 15. Õnnetusoht ja õnnetusjuhtum

(1) Käesolevas seaduses mõistetakse õnnetusohuna olukorda, mis võib lõppeda õnnetusjuhtumiga töökohal. Õnnetusjuhtum käesoleva seaduse tähenduses on töökohal toimunud tulekahju, plahvatus või muu juhtum, mis võib ohustada töötajate ja teiste isikute elu ja tervist.

(2) Võimaliku õnnetusjuhtumi puhuks on tööandja kohustatud:

1) korraldama sideühenduse hädaabinumbri 112;

2) ettevõtte suuruselt ja tegevuse laadist olenevalt määrama kindlaks tegevuskava inimeste ohualast väljaviimiseks ja päästetööde tegemiseks;

- 3) määrama inimeste ohualast väljaviimise ja päästetööde tegemise eest vastutavad töötajad, korraldama neile väljaõppe ning teavitama nendest ettevõtte töötajaskonda. Nende töötajate arv, väljaõpe ja nende kasutuses olev varustus peavad vastama ettevõtte suurusele ja ohu eripärale;
- 4) määrama kindlaks töövahendite seiskamise ja väljalülitamise korra;
- 5) andma töötajatele juhised töö peatamiseks ja ohualalt lahkumiseks tõsise ja vältimatu õnnetusohu tekkimisel.

(3) Tööandja on kohustatud õnnetusohu tekkimise korral teatama ohust ja rakendatavatest abinõudest võimalikult kiiresti kõigile töötajatele, kes on või võivad sattuda tõsisesse ohu.

(4) Töötajad peavad tõsise ja ähvardava õnnetusohu korral võtma tarvitusele abinõud vastavalt oma teadmistele ja kättesaadavatele tehnilistele vahenditele võimalike tagajärgede vältimiseks ka sellisel juhul, kui vahetu ülemusega ei ole võimalik kohe ühendust saada.

(5) Tõsise ja vältimatu õnnetusohu korral peab töötajatel olema võimalik lahkuda oma töökohalt või ohualalt kiiresti ja ohutult. Selleks peavad evakuaatsioonipääsud ja -teed olema takistuseta ning varustatud piisava turvavalgustusega ja evakuaatsioonimärkidega.

(6) Tõsise ja vältimatu õnnetusohu korral oma töökohalt või ohualalt lahkumisest peab töötaja esimesel võimalusel teatama tööandjale. Omavoliliselt lahkunud töötajat ei tohi selle eest karistada ega asetada ebasoodsasse olukorda.

(7) Tööandja ei tohi kutsuda töötajaid tööd jätkama enne, kui õnnetusohu on kõrvaldatud.

(8) Tööandja peab registreerima kõik ettevõttes tekkinud olukorrad, mis oleksid võinud lõppeda õnnetusjuhtumiga, ja nendest töötajaid teavitama ning rakendama abinõusid selliste olukordade kordumise vältimiseks.

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

4. peatükk

TÖÖTERVISHOIU JA TÖÖOHUTUSE KORRALDUS

§ 16. Töökeskkonnaspetsialist

(1) Töökeskkonnaspetsialist on töökeskkonna alal pädev insener või muu töökeskkonnaõpetust saanud spetsialist ettevõttes, keda tööandja on volitanud täitma töötervishoiu- ja tööohutusalasid ülesandeid.

(2) Tööandja peab töökeskkonnaspetsialisti määrama oma töötajate hulgast. Pädeva töötaja puudumisel peab tööandja kasutama pädevat ettevõttevälist teenuseosutajat.

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(2¹) Töökeskkonnaspetsialistide arv ettevõttes peab olema piisav, et korraldada kaitse- ja ennetusmeetmete rakendamist, võttes arvesse ettevõtte suurust ja ohutegureid, millega töötajad kokku puutuvad.

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(3) Töökeskkonnaspetsialisti ametisse määramine või tööle võtmine ei vabasta tööandjat vastutusest töötervishoiu ja tööohutuse valdkonnas.

(4) Töökeskkonnaspetsialist peab tundma töötervishoidu ja tööohutust reguleerivaid õigusakte ja ettevõtte töötingimusi, neid jälgima ja kontrollima ning võtma tarvitusele abinõud töökeskkonna ohutegurite mõju vähendamiseks.

(5) Töökeskkonnaspetsialist on kohustatud peatama ajutiselt töö ohtlikus tööoligus või keelama ohtliku töövahendi kasutamise, kui on tekkinud otsene oht töötaja elule või tervisele ja kui ohu ei ole võimalik muul viisil kõrvaldada.

(6) Ohutu töökeskkonna loomiseks ning töötajate töövõime säilitamiseks teeb töökeskkonnaspetsialist koostööd töötajatega ning töökeskkonnavoliniku, töökeskkonnanõukogu, töötajate usaldusisiku ja töötervishoiuteenuse osutajaga.

(7) Tööandja varustab töökeskkonnaspetsialisti tööks vajalike vahenditega.

(8) Tööandja teavitab töökeskkonnaspetsialisti ja käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud ettevõttevälist teenuseosutajat teadaolevatest töökeskkonna ohuteguritest, mis mõjutavad või võivad mõjutada töötajate ohutust ja tervist, nende vältimiseks rakendatavatest abinõudest ja käesoleva seaduse § 15 lõikes 2 nimetatud abinõudest, ning tagab neile juurdepääsu käesoleva seaduse § 13 lõike 1 punktides 3 ja 4 nimetatud teabele.

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(9) Tööandja võib ise täita töökeskkonnaspetsialisti kohustusi, kui ta on saanud töökeskkonnaalast koolitust.

(10) Tööandja teavitab määratud töökeskkonnaspetsialistist Tööinspektsiooni kohalikku asutust kirjalikult või Tööinspektsiooni kliendiportaali kaudu kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis kümne päeva jooksul määramisest arvates, esitades tema ees- ja perekonnanime, ametikoha ning kontaktandmed.
[RT I, 04.06.2014, 2- jõust. 01.09.2014]

§ 16¹. Ohutu tööelu andmekogu

(1) Ohutu tööelu andmekogu on riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, mille vastutav töötleja on Sotsiaalministeerium.

(2) Ohutu tööelu andmekogu eesmärk on abistada tööandjat ohutu töökeskkonna loomiseks vajalike töötervishoiu ja tööohutusega seotud andmete töötlemisel.

(3) Ohutu tööelu andmekogu kasutamine on ettevõttele vabatahtlik. Juurdepääs andmekogus sisalduvatele andmetele on tööandjal ja töötajal. Tööandjal on juurdepääs tema enda ja tema töötajate kohta käivatele andmetele. Töötajal on juurdepääs tema kohta käivatele andmetele.

(4) Andmekogu asutab ja selle põhimääruse kehtestab **valdkonna eest vastutav minister**määrusega.
[RT I, 04.06.2014, 2- jõust. 01.09.2014]

(5) Andmekogus töödeldakse järgmisi andmeid:

- 1) andmekogu kasutajate andmed, sealhulgas isikukood, nimi, sugu, kontaktandmed;
- 2) ettevõttega seotud töötajate, ametite, töö laadide, tööruumide ja töövahendite andmed;
- 3) töökeskkonna riskide andmed;
- 4) töökeskkonnavalaste tegevuste andmed;
- 5) isikukaitsevahendite andmed.

[RT I, 12.06.2018, 3- jõust. 22.06.2018]

(6) Andmekogusse kantavate andmete koosseis ja andmeandjad sätestatakse andmekogu pidamise põhimääruses.

[RT I, 12.06.2018, 3- jõust. 22.06.2018]

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud andmeid säilitatakse andmekogus, kuni ettevõtte andmed kustutab või mitte kauem kui kaks aastat ettevõtte likvideerimisest arvates.

[RT I, 12.06.2018, 3- jõust. 22.06.2018]

§ 17. Töökeskkonnavolinik

(1) Töökeskkonnavolinik on töötajate valitud esindaja töötervishoiu ja tööohutuse küsimustes ning tema volitused kehtivad kuni neli aastat.

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(1¹) Ettevõtte üleminekul kehtivad töökeskkonnavoliniku volitused nende lõppemiseni, kuid mitte kauem kui üks aasta üleminekust arvates.

[RT I 2009, 5, 35- jõust. 01.07.2009]

(1²) Võlaõigusseaduse §-s 181 sätestatud piiranguid töökeskkonnavoliniku volituste üleminekul ei kohaldata.

[RT I 2009, 5, 35- jõust. 01.07.2009]

(2) Ettevõttes, kus töötab 10 või rohkem töötajat, valivad töötajad enda hulgast ühe töökeskkonnavoliniku. Kui ettevõttes on töötajaid vähem kui 10, on tööandja kohustatud konsulteerima töötajatega tööohutuse ja töötervishoiu küsimustes.

(3) Ettevõttes, mis koosneb mitmest territoriaalselt eraldatud struktuuriüksusest või kus töötatakse vahetustega ja kus struktuuriüksuses või vahetuses töötab korraka üle kümne töötaja, valivad töötajad igasse struktuuriüksusse või vahetusse ühe töökeskkonnavoliniku.

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(4) Tööandja korraldab töökeskkonnavolinike valimiseks töötajate üldkoosoleku, milles kõigil töötajatel on võimalik osaleda kas otse või lihtkirjalikult volitatud isiku kaudu. Valimised loetakse toimunuks, kui neis on osalenud vähemalt 50 protsenti kõigist töötajatest. Valimiste kord sätestatakse kollektiivlepingus või muus tööandja ja töötajate vahelises kirjalikus lepingus. Tööandja teeb valitud töökeskkonnavolinike nimed ja ametid Tööinspektsiooni kohalikule asutusele teatavaks kirjalikult või Tööinspektsiooni kliendiportaali kaudu kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis kümne päeva jooksul valimistest arvates.

[RT I, 04.06.2014, 2- jõust. 01.09.2014]

(5) Töökeskkonnavoliniku kohustused on:

- 1) jälgida, et töökohas oleksid rakendatud töötervishoiu ja tööohutuse abinõud ning et töötajad oleksid varustatud töökorras isikukaitsevahenditega;
- 2) osaleda oma tööloiguse toimunud tööõnnetuse ja kutsehaigestumise uurimisel;
- 3) teatada ohuolukorras või töökeskkonnas avastatud puudusest viivitamata töötajatele ja tööandjale või tema esindajale ning nõuda tööandjalt puuduse kõrvaldamist võimalikult lühikese aja jooksul;
- 4) tunda töötajatele kohustuslikke juhendeid ja õigusakte;
- 5) jälgida, et töötajad saaksid töötervishoiu ja tööohutuse valdkonnas vajalikud teadmised, juhendamise ja väljaõppe.

(6) Töökeskkonnavolinikul on õigus:

- 1) nõuda tööandjalt ettenähtud töötervishoiu ja tööohutuse abinõude rakendamist, töötajate varustamist töökorras isikukaitsevahenditega ning teha ettepanekuid ohuallika kõrvaldamiseks ja töökeskkonna parandamiseks;
- 2) pääseda ettevõttes kõigisse tema ülesannete täitmiseks vajalikesse töökohtadesse, saada tööandjalt oma kohustuste täitmiseks vajalikku teavet käesoleva seaduse § 13 lõike 1 punktides 3 ja 4 ning § 24 lõikes 3 nimetatud andmete ja dokumentide kohta ning teavet tööinspektori ettekirjutusest tööandjale;
[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]
- 3) pöörduda tegevuskohajärgse tööinspektori poole või esitada oma märkused tööinspektorile tema kontrollkäikude ajal;
[RT I 2009, 5, 35- jõust. 01.07.2009]
- 4) peatada ajutiselt töö ohtlikus tööloiguses või keelata ohtliku töövahendi kasutamine, kui töötaja elu või tervis on otseselt ohus ja kui ohtu ei ole võimalik muul viisil kõrvaldada. Ohust tuleb viivitamata teatada tööandjale või tema esindajale. Tööd ei tohi jätkata enne, kui oht on kõrvaldatud.

(7) Töökeskkonnavolinik ei tohi oma ülesannete täitmise tõttu sattuda ebasoodsasse olukorda, kui ilmneb tema ja tööandja huvide konflikt.

(8) Tööandja korraldab oma kulul töökeskkonnavolinikule tema kohustuste täitmiseks vajaliku välja- või täiendõppe ning võimaldab tal oma kohustusi täita põhitöö ajal. Töökeskkonnavolinikule säilitatakse selleks ajaks keskmine töötasu ja tal on töölepingu seaduses või avaliku teenistuse seaduses ning kollektiiv- ja töölepingus ettenähtud tagatised.
[RT I 2009, 5, 35- jõust. 01.07.2009]

(9) Töökeskkonnavoliniku ülesannete täitmise aeg nähakse ette kollektiivlepingus või muus tööandja ja töötajate kirjalikus lepingus. Ülesannete täitmise aeg sõltub ettevõtte suuruselt ja töötingimustest ning muudest asjaoludest, kuid ta ei tohi olla lühem kui kaks tundi nädalas.

§ 18. Töökeskkonnanõukogu

(1) Töökeskkonnanõukogu on tööandja ja töötajate esindajate koostöökogu, kus lahendatakse ettevõtte töötervishoiu ja tööohutusega seotud küsimusi.

(2) Vähemalt 50 töötajaga ettevõttes moodustatakse tööandja algatusel töökeskkonnanõukogu, kus on võrdselt tööandja määratud esindajaid ja töötajate valitud esindajaid. Nõukogu liikmeid on vähemalt neli ja nende volitused kehtivad kuni neli aastat. Töötajate esindajad valitakse käesoleva seaduse § 17 lõikes 4 kehtestatud korras.

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(3) Sõltuvalt ettevõtte ohuteguritest ning ettevõttes asetleidnud tööõnnetuste ja kutsehaigusjuhtude arvust on Tööinspeksioonil õigus nõuda töökeskkonnanõukogu moodustamist ka alla 50 töötajaga ettevõttes.

(4) Töökeskkonnanõukogu valib oma liikmete hulgast esimehe ja tema asetäitja. Nõukogu võtab otsused vastu konsensuspõhimõttel.

(5) Töökeskkonnanõukogu liikmete nimed ja nende volituste kehtimise ajad pannakse välja nähtavale kohale.

(5¹) Tööandja teavitab töökeskkonnanõukogu moodustamisest Tööinspeksiooni kohalikku asutust kirjalikult või Tööinspeksiooni kliendiportaali kaudu kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis kümne päeva jooksul nõukogu moodustamisest arvates, esitades järgmised andmed:

- 1) nõukogu esimehe ees- ja perekonnanimi, amet ning kontaktandmed;
- 2) nõukogu liikmete ees- ja perekonnanimed ning ametid;
- 3) nõukogu liikmete volituste kehtivuse aeg.

[RT I, 04.06.2014, 2- jõust. 01.09.2014]

(6) Töökeskkonnanõukogu:

- 1) analüüsib korrapäraselt ettevõtte töötingimusi, registreerib tekkivad probleemid ja teeb tööandjale ettepanekuid nende lahendamiseks ning jälgib vastuvõetud otsuste täitmist;
- 2) osaleb ettevõtte töötervishoiu ja tööohutuse arenduskava ning ettevõtte rekonstrueerimise, remondi, tehnoloogiliste uuenduste ja muude plaanide koostamisel;
- 3) tutvub ettevõtte töökeskkonna sisekontrolli tulemustega ning vajaduse korral teeb ettepanekuid puuduste kõrvaldamiseks;

4) analüüsib tööõnnetusi ning kutsehaigestumisi ja muid tööga seotud haigestumisi ning jälgib, et tööandja rakendab abinõusid nende ennetamiseks;

5) aitab luua naistöötajatele ning alaealistele ja puudega töötajatele sobivad töötingimused ja töökorralduse.

(7) Töökeskkonnanõukogu esitab oma ettepanekud tööandjale kirjalikult.

(8) Kui tööandja ei pea esitatud ettepanekute arvestamist võimalikuks, esitab ta selle kohta nõukogule ettepanekute saamisest arvates kolme nädala jooksul kirjaliku vastulause, milles põhjendab arvestamata jätmist. [RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(9) Tööandja vabastab töökeskkonnanõukogu liikme põhitööst ajaks, millal ta täidab töökeskkonnanõukogu liikme kohustusi. Nõukogu liikmele säilitatakse selleks ajaks keskmine töötasu. Töötajaid esindaval töökeskkonnanõukogu liikmel on töölepingu seaduses või avaliku teenistuse seaduses ning kollektiiv- ja töölepingus ettenähtud tagatised. Põhitööst vabastamise tingimused nähakse ette kollektiivlepingus või muus tööandja ja töötajate kirjalikus lepingus. Põhitööst vabastamise aeg ei tohi olla lühem kui üks tund nädalas. Kui töökeskkonnanõukogu liige on ka töökeskkonnavolinik, siis kummakski tööks ettenähtud aeg liidetakse. [RT I 2009, 5, 35- jõust. 01.07.2009]

(10) Töökeskkonnanõukogu liikmete väljaõppe ja täiendõppe korraldab tööandja oma kulul ja tööajal. Väljaõppe ja täiendõppe ajaks säilitatakse neile keskmine töötasu.

(11) Töökeskkonnanõukogu teavitab oma viimase 12 kuu tegevusest Tööinspektsiooni kohaliku asutust kirjalikult või Tööinspektsiooni kliendiportaali kaudu kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis iga aasta 1. detsembriks.

[RT I, 04.06.2014, 2- jõust. 01.09.2014]

§ 19. Töötervishoiuteenus ja selle osutaja

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(1) Töötervishoiuteenus on töötervishoiuarsti, töötervishoiuõe, tööhügieeniku, tööpsühholoogi või ergonoomi (edaspidi *töötervishoiuspetsialist*) tööülesande täitmine eesmärgiga aidata kaasa töötaja tervisele ohutu töökeskkonna loomisele, ennetada tööga seotud haigestumisi ning säilitada ja edendada töötaja tervist ja töövõimet.

(2) Juriidiline isik või füüsilisest isikust ettevõtja võib osutada järgmisi töötervishoiuteenuseid:

- 1) töökeskkonna riskianalüüsi tegemine, sealhulgas ohutegurite parameetrite mõõtmine;
- 2) töötajate tervisekontroll ja tervise seisundi hindamine;
- 3) töötajate taastusravi korraldamine;
- 4) tööandja nõustamine töö kohandamisel töötaja võimetele ja tervise seisundile;
- 5) tööandja nõustamine töövahendite ja isikukaitsevahendite valikul ja kasutamisel ning töötingimuste parandamisel;
- 6) tööandja ja töötaja psühholoogiline nõustamine.

(3) Töötervishoiuteenust osutav isik peab olema pädev mõõtja mõtteseaduse tähenduses, kui osutatav töötervishoiuteenus sisaldab töökeskkonna ohutegurite parameetrite mõtmist.

(4) Töötervishoiuteenuse osutamisel peab töötervishoiuteenust osutava isiku heaks lepingu alusel tegutsema füüsiline isik, kellel on töötervishoiuspetsialisti erialast pädevust tõendav diplom, spetsialiseerumise või täiendusõppe tunnistus.

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 19¹. Tegutsemine töötervishoiuteenuse osutajana

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(1) Töötervishoiuarsti ja töötervishoiuõe tööülesannete täitmist hõlmava töötervishoiuteenuse osutamiseks kohaldatakse tervishoiuteenuste korraldamise seaduses sätestatud.

(2) Juriidiline isik või füüsilisest isikust ettevõtja peab tegutsemiseks töötervishoiuteenuse osutajana esitama majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse § 14 lõikes 1 nimetatud majandustegevusteate.

(3) Majandustegevusteate peab lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seadusega sätestatud majandustegevusteates sisalduvatele andmetele sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) osutatav töötervishoiuteenus;
- 2) töötervishoiuspetsialisti nimi;
- 3) töötervishoiuspetsialisti kontaktandmed (telefoninumber, elektronposti aadress);
- 4) andmed töötervishoiuspetsialisti erialast pädevust tõendava diplomi, spetsialiseerumise või täiendusõppe tunnistuse kohta, eelkõige eriala, tunnistuse number, väljaandmise koht ja kuupäev ning kehtivusaeg;

5) juriidilise isiku või füüsilisest isikust ettevõtja kirjalik kinnitus, et lepingu alusel tegutseb tema heaks töötervishoiuspetsialist;

6) juriidilise isiku või füüsilisest isikust ettevõtja kirjalik kinnitus, et isik vastab käesoleva seaduse § 19 lõikes 3 sätestatud nõudele.

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 19². Töötervishoiuspetsialisti kohustused

(1) Töötervishoiuspetsialist järgib oma töös järgmisi kutse-eeetika põhimõtteid:

- 1) hoiab oma tegevuse tõttu teatavaks saanud tootmis- ja ärisaladust, välja arvatud juhul, kui selle põhimõtte järgimisest tuleb loobuda töötajate tervise ja ohutuse kaitseks;
- 2) tagab töötajate tervise- ja eraeluandmete konfidentsiaalsuse;
- 3) teatab tervisekontrolli tulemustest ettevõtte juhtkonnale ainult seda, millised piirangud on töötajale tööülesannete täitmiseks seatud tervise vastunäidustuste tõttu;
- 4) teavitab töötajaid kutsetöö ja töökeskkonnaga seotud ohtudest.

(2) Tööandja ja töötaja peavad andma töötervishoiuspetsialistile tema tööülesannete täitmiseks vajalikku teavet.

(3) Töötervishoiuspetsialistide tööülesanded töötervishoiuteenuse osutamisel kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 20. [Kehtetu -RT I 2004, 54, 389- jõust. 15.07.2004]

§ 20¹. Terviseameti ülesanded töötervishoiu valdkonnas

[RT I 2009, 49, 331- jõust. 01.01.2010]

Terviseamet:

[RT I 2009, 49, 331- jõust. 01.01.2010]

- 1) osaleb töötervishoiuprogrammide väljatöötamises ja korraldab nende elluviimist; [RT I 2004, 54, 389- jõust. 15.07.2004]
- 2) analüüsib andmeid töötajate kutsehaigestumise ja tööst põhjustatud haigestumise kohta; [RT I 2004, 54, 389- jõust. 15.07.2004]
- 3) korraldab töötervishoiuspetsialistide täienduskoolitust. [RT I 2004, 54, 389- jõust. 15.07.2004]
- 4) [kehtetu -RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 21. Töökeskkonna Nõukoda

(1) Töökeskkonna Nõukoda on Sotsiaalministeeriumi juures asuv valitsusasutuste ning tööandjate ja töötajate keskliitude töötervishoiu ja tööohutuse asjatundjatest koosnev nõuandekogu töökeskkonna küsimustes.

(2) Nõukoja põhiülesanne on teha ettepanekuid ja avaldada arvamust töökeskkonnapoliitika väljatöötamiseks ja rakendamiseks.

(3) Nõukoda täidab järgmisi ülesandeid:

- 1) hindab korrapäraselt riigi töökeskkonna seisundit;
- 2) kogub, vaatab läbi ja arutab sotsiaalpartnerite töökeskkonna parandamise ettepanekuid;
- 3) analüüsib töökeskkonna parandamise abinõude tõhusust;
- 4) teeb valdkonna eest vastutavale ministrile ettepanekuid ja annab soovitusi töökeskkonna küsimustes;
- 5) arutab Riigikogule, Vabariigi Valitsusele ja valdkonna eest vastutavale ministrile esitatavate seaduste ja määruste eelnõusid ning annab nendele hinnangu;
- 6) teeb ettepanekuid õigusaktide muutmiseks ja täiendamiseks.

(4) Töökeskkonna Nõukoja töökord kehtestatakse põhimäärusega, mille kinnitab [valdkonna eest vastutav minister](#). Nõukoja koosseisu kinnitab valdkonna eest vastutav minister valitsusasutuste ning tööandjate ja töötajate keskliitude ettepanekute alusel.

5. peatükk TÖÖÕNNETUS JA KUTSEHAIGESTUMINE

§ 22. Tööõnnetus

(1) Tööõnnetus on töötaja tervisekahjustus või surm, mis toimus tööandja antud tööülesannet täites või muul tema loal tehtaval tööil, tööaja hulka arvataval vaheajal või muul tööandja huvides tegutsemise ajal. Tööõnnetusena ei käsitata tervisekahjustust või surma, mis toimus loetletud juhtudel, kuid mis ei ole põhjuslikus seoses töötaja töö või töökeskkonnaga.

(2) Tööõnnetus liigitatakse raskusastme järgi kergeks, raskeks või surmaga lõppenud tööõnnetuseks. Raskeks loetakse tööõnnetust, mis põhjustas töötajale raske kehavigastuse või eluohtliku seisundi.

(3) Arst teatab raskest ja surmaga lõppenud tööõnnetusest ning töötajale tööõnnetuse tagajärjel ajutise töövõimetuse määramisest viivitamata kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis Tööinspektsiooni kohalikule asutusele.
[RT I, 04.06.2014, 2- jõust. 01.09.2014]

(3¹) Tööinspektsioon teavitab töoandjat viivitamata kirjalikult või Tööinspektsiooni kliendiportaali kaudu kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud teate saamisest.
[RT I, 04.06.2014, 2- jõust. 01.09.2014]

(4) Tööandja teatab raskest või surmaga lõppenud tööõnnetusest viivitamata Tööinspektsiooni kohalikule asutusele ning surmaga lõppenud tööõnnetusest ka politseile.
[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

§ 23. Kutsehaigus ja tööga seotud haigus

(1) Kutsehaigus on haigus, mille on põhjustanud kutsehaiguste loetelus nimetatud töökeskkonna ohutegur või töö laad. Kutsehaiguste loetelu kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

(2) Tööga seotud haigus on kutsehaigus või tööst põhjustatud haigus.

(3) Tööst põhjustatud haigus on töökeskkonna ohuteguri põhjustatud haigus, mida ei loeta kutsehaiguseks.

(4) Töötajal tööga seotud haigust kahtlustav arst saadab töötaja töötervishoiuarsti juurde.

(5) Kutsehaiguse diagnoosib töötervishoiuarst, kes teeb kindlaks töötaja tervise seisundi ning kogub andmed töötaja praeguste ja varasemate tööolude ning töö laadi kohta. Selleks nõuab töötervishoiuarst:

1) töoandjalt (tööandjatelt) töötaja eelnevate tervisekontrollide otsused ja käesoleva seaduse § 13 lõike 1 punktis 3 nimetatud töökeskkonna riskianalüüsi tulemused. Kui töötamine hõlmab perioodi enne käesoleva seaduse jõustumist, nõuab ta töoandjalt seletuskirja töötaja tööolude ja töö laadi kohta;

2) töötajalt väljavõtte tervisekaardist.

[RT I 2009, 5, 35- jõust. 01.07.2009]

(6) Kutsehaigestumisest teatab töötervishoiuarst kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis hiljemalt viie päeva jooksul pärast haiguse diagnoosimist töoandjale, Tööinspektsiooni kohalikule asutusele ja töötaja töötervishoiuarsti juurde suunanud arstile.

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

(7) Tööst põhjustatud haigestumisest teatab töötervishoiuarst kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis hiljemalt viie päeva jooksul pärast haiguse diagnoosimist Tööinspektsiooni kohalikule asutusele, esitades järgmised andmed:

[RT I 2007, 3, 11- jõust. 01.03.2007]

1) töötaja ees- ja perekonnanime, ameti;

2) haiguse diagnoosimise kuupäeva;

3) haiguse ja selle tekkepõhjused;

4) töoandja ja tema aadressi.

(8) Tööinspektsioon edastab Terviseametile hiljemalt iga aasta 1. märtsiks kirjalikult eelmise aasta kutsehaigestumiste ja tööst põhjustatud haigestumiste statistilised andmed.

[RT I 2009, 49, 331- jõust. 01.01.2010]

§ 24. Tööõnnetuse ja kutsehaigestumise uurimine ning registreerimine

(1) Tööõnnetuse ja kutsehaigestumise asjaolud ja põhjused selgitab uurimine, mille viib läbi töoandja ning milles hääleõigusega peab osalema töökeskkonnavolinik, selle puudumisel töötajate usaldusisik. Kui töoandjal puuduvad vajalikud teadmised, peab ta uurimisse kaasama pädeva eksperdi.

(1¹) Kui tööõnnetus toimub füüsilisest isikust ettevõtjaga käesoleva seaduse § 12 lõikes 8 sätestatud olukorras, teeb kõik käesolevas peatükis sätestatud tööõnnetusega seotud toimingud töoandja, kes korraldab töid või kellega füüsilisest isikust ettevõtjal on lepinguline suhe.

(2) Tööandja esitab uurimistulemuste kohta raporti kannatanule või tema huvide kaitsjale ja Tööinspektsiooni kohalikule asutusele. Raportis nimetatakse abinõud, mida töoandja rakendab samalaadse tööõnnetuse ja kutsehaiguse ennetamiseks.

[RT I, 04.06.2014, 2- jõust. 01.09.2014]

(3) Tööandja registreerib kõik tööõnnetused, kutsehaigusjuhud ja tööst põhjustatud haigestumised ning teeb sellekohased andmed teatavaks töökeskkonnaspetsialistile, töökeskkonnavolinikule, töötajate usaldusisikule ja töökeskkonnanõukogule.

(3¹) Tööõnnetuse ja kutsehaigestumise uurimise käigus ning tööst põhjustatud haigestumisest saadud andmed töötaja tervise seisundi kohta on delikaatsed isikuandmed, mida töödeldakse isikuandmete kaitse seaduses sätestatud korras.

(4) Tööinspektor uurib kõiki surmaga lõppenud tööõnnetusi ning vajadusel kutsehaigusjuhtumeid ja teisi tööõnnetusi. Uurimise vajaduse otsustab Tööinspeksiooni kohaliku asutuse juhataja.

(4¹) Tööinspektoril on õigus nõuda tööandjalt täiendava uurimise läbiviimist ja tööõnnetuse või kutsehaiguse raporti muutmist juhul, kui ta tuvastab, et uurimine ei ole läbi viidud või raport ei ole koostatud nõuetekohaselt.

(5) Tööõnnetuse ja kutsehaigestumise uurimise andmeid säilitatakse 55 aastat.

(6) Tööõnnetuse ja kutsehaigestumise registreerimise, teatamise ja uurimise korra kehtestab [Vabariigi Valitsus](#).

(7) [Kehtetu -[RT I, 04.06.2014, 2-](#) jõust. 01.09.2014]

(8) [Kehtetu -[RT I, 04.06.2014, 2-](#) jõust. 01.09.2014]

(9) Tööinspeksioon esitab andmeid tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 8¹alusel asutatud andmekogusse selle põhimäärusele vastavas mahus ja korras.

§ 24¹. Töökeskkonna andmekogu

(1) Töökeskkonna andmekogu on riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, mille vastutav töötaja on Tööinspeksioon.
[[RT I, 04.06.2014, 2-](#) jõust. 01.09.2014]

(2) Töökeskkonna andmekogu eesmärk on Tööinspeksiooni riikliku ja haldusjärelevalve teostamisega seotud andmete ja kliendiportaali kaudu edastatud andmete töötlemine.
[[RT I, 28.04.2017, 1-](#) jõust. 08.05.2017]

(3) [Kehtetu -[RT I, 12.06.2018, 3-](#) jõust. 22.06.2018]

(4) Tööinspeksioon võimaldab Eesti Haigekassale juurdepääsu andmekogus registreeritud tööõnnetuse ja kutsehaigestumise raportitele.
[[RT I, 04.06.2014, 2-](#) jõust. 01.09.2014]

(5) Andmekogu asutab ja selle põhimääruse kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.
[[RT I, 04.06.2014, 2-](#) jõust. 01.09.2014]

(6) Andmekogus töödeldakse järgmisi andmeid:

- 1) tööandja üldandmed;
- 2) riikliku järelevalve andmed;
- 3) tööõnnetuse, kutsehaigestumise ja tööst põhjustatud haigestumise andmed;
- 4) taotletud nõusolekute andmed;
- 5) tööandja teatiste andmed;
- 6) töövaidlusasjade andmed.

[[RT I, 12.06.2018, 3-](#) jõust. 22.06.2018]

(7) Andmekogusse kantavate andmete koosseis ja andmeandjad sätestatakse andmekogu pidamise põhimääruses.
[[RT I, 12.06.2018, 3-](#) jõust. 22.06.2018]

(8) Andmeid säilitatakse arvates nende andmekogusse kandmisest järgmiselt:

- 1) taotletud nõusoleku andmeid viis aastat;
- 2) riikliku järelevalve, tööandja teatise ning tööst põhjustatud haigestumise andmeid kümme aastat;
- 3) tööõnnetuse ja kutsehaigestumise uurimise andmeid 55 aastat;
- 4) töövaidluse andmeid töövaidluse lahendamise seaduse §-s 11 sätestatud tingimustel ja korras, kuid mitte kauem kui viis aastat;
- 5) töövaidluskomisjoni jõustunud otsust ja kompromissi kinnitamise määrust kümme aastat.

[[RT I, 12.06.2018, 3-](#) jõust. 22.06.2018]

5¹. peatükk

TÖÖNNETUSEST JA KUTSEHAIGUSEST TINGITUD KAHJU HÜVITAMINE SOTSIAALKINDLUSTUSAMETI POOLT

[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

§ 24². Tööõnnetusest ja kutsehaigusest tingitud tervisekahjustuse ja surma tõttu tekitatud varalise kahju hüvitamine Sotsiaalkindlustusameti poolt

(1) Sotsiaalkindlustusamet hüvitab tööandja õigusjärglaseta likvideerimise korral tööandja poolt isikule tööõnnetusest või kutsehaigusest tingitud tervisekahjustuse või surma tõttu tekitatud varalise kahju.

(2) Sotsiaalkindlustusamet hüvitab tööandja õigusjärglaseta likvideerimise korral tööandja poolt 16-aastasele kuni vanaduspensioniealisele isikule tööõnnetusest või kutsehaigusest tingitud tervisekahjustuse tõttu tekitatud varalise kahju, kui isik on läbinud töövõime hindamise Eesti Töötukassas ning isikul on tuvastatud osaline või puuduv töövõime töövõimetoetuse seaduses sätestatud tingimustel ja korras.

[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

§ 24³. Töövõime kaotuse tuvastamine tööõnnetusest ja kutsehaigusest tingitud tervisekahjustuse tõttu tekitatud varalise kahju hüvitamiseks

(1) Sotsiaalkindlustusamet kaasab tööõnnetusest või kutsehaigusest tingitud tervisekahjustuse tõttu tekitatud varalise kahju hüvitamiseks arstiõppe läbinud isiku, kes tuvastab isikul töövõime kaotuse ulatuse.

(2) Arstiõppe läbinud isik tuvastab tervise seisundit arvesse võttes isikul töövõime kaotuse protsentides skaalal 10–100 ja eraldi tööõnnetusest või kutsehaigusest tingitud töövõime kaotuse protsentides skaalal 10–100.

(3) Arstiõppe läbinud isik tuvastab 16-aastaselt kuni vanaduspensioniealisel isikul töövõime kaotuse:

1) 100 protsenti, kui Eesti Töötukassas töövõime hindamise tulemusena on isikul tuvastatud puuduv töövõime või

2) 10–90 protsenti, kui Eesti Töötukassas töövõime hindamise tulemusena on isikul tuvastatud osaline töövõime.

[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

§ 24⁴. Tööõnnetusest ja kutsehaigusest tingitud tervisekahjustuse korral kahjuhüvitise maksmine

(1) Sotsiaalkindlustusamet vähendab tööõnnetusest või kutsehaigusest tingitud tervisekahjustuse korral makstavat igakuist kahjuhüvitist Eesti Töötukassa poolt isikule makstud töövõimetoetuse osa võrra, mis võrdub makstud töövõimetoetuse ning tööõnnetusest või kutsehaigusest tingitud töövõime kaotuse protsendi ja isiku kogu töövõime kaotuse protsendi jagatise korrutisega.

(2) Sotsiaalkindlustusamet määrab 16-aastasele kuni vanaduspensioniealisele isikule tööõnnetusest või kutsehaigusest tingitud tervisekahjustuse korral kahjuhüvitise Eesti Töötukassa poolt tuvastatud isiku osalise või puuduva töövõime kestuse lõpuni.

(3) Vanaduspensioniiikka jõudnud isikule, kellel enne vanaduspensioniiikka jõudmist on Eesti Töötukassa tuvastanud osalise või puuduva töövõime ja kellele Sotsiaalkindlustusamet on hüvitanud tööõnnetusest või kutsehaigusest tingitud tervisekahjustuse tõttu tekitatud varalise kahju, jätkab Sotsiaalkindlustusamet viimati määratud kahjuhüvitise igakuist maksmist tähtajatult.

(4) Sotsiaalkindlustusamet määrab vanaduspensioniealisele isikule tööõnnetusest või kutsehaigusest tingitud tervisekahjustuse korral igal kuul makstava kahjuhüvitise tähtajatult.

(5) Sotsiaalkindlustusamet määrab alla 16-aastasele isikule tööõnnetusest või kutsehaigusest tingitud tervisekahjustuse korral igal kuul makstava kahjuhüvitise kuni 16-aastaseks saamiseni.

[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

§ 24⁵. Andmevahetus tööõnnetusest ja kutsehaigusest tingitud tervisekahjustuse tekitatud varalise kahju hüvitamiseks

(1) Sotsiaalkindlustusametil on isikult õigus saada tööõnnetusest või kutsehaigusest tingitud tervisekahjustuse korral makstava kahjuhüvitise määramiseks ja maksmiseks tema isikuandmeid.

(2) Sotsiaalkindlustusametil on isiku nõusolekul tööõnnetusest või kutsehaigusest tingitud tervisekahjustuse korral makstava kahjuhüvitise määramiseks ja maksmiseks ning välislepingu alusel andmete töötlemiseks juurdepääs tervise infosüsteemi andmeid esitanud arsti ees- ja perekonnanimele.

(3) Arstiõppe läbinud isikul on isiku nõusolekul õigus saada töövõime kaotuse tuvastamiseks ning välislepingu alusel andmete töötlemiseks järgmisi terviseandmeid tervise infosüsteemist:

- 1) andmed andmete esitaja kohta;
- 2) andmed ambulatoorsete visiitide ja haiglas viibimiste kohta;
- 3) andmed ravimite kohta.

(4) Töövõime kaotuse tuvastamiseks ja välislepingu alusel andmete töötlemiseks vajalike tervise infosüsteemi andmete loetelu ja päringute perioodid kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(5) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud andmed tervise infosüsteemis puuduvad või on ebapiisavad, edastab arst need tervise infosüsteemi või arstiõppe läbinud isikule kümne tööpäeva jooksul vastavasisulise taotluse saamisest arvates.

(6) Sotsiaalkindlustusametil on õigus saada tööõnnetusest või kutsehaigusest tingitud tervisekahjustuse korral makstava kahjuhüvitise määramiseks ja maksmiseks vajalikke töötamise registri andmeid, milleks on andmed isiku töötamise alustamise, peatumise ja lõpetamise kohta ning töötamise liigi kohta.

(7) Sotsiaalkindlustusametil on õigus saada tööõnnetusest või kutsehaigusest tingitud tervisekahjustuse korral makstava kahjuhüvitise määramiseks ja maksmiseks vajalikke Maksu- ja Tolliameti andmeid isiku sotsiaalmaksuga maksustatavalt tulult deklareeritud sotsiaalmaksu summa kohta kalendrikuude kaupa.
[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

6. peatükk RIIKLIK JA HALDUSJÄRELEVALVE

[RT I, 28.04.2017, 1- jõust. 08.05.2017]

§ 25. Riiklik ja haldusjärelvalve

[RT I, 28.04.2017, 1- jõust. 08.05.2017]

(1) Riiklikku ja haldusjärelvalvet käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete täitmise üle teostab Tööinspeksioon.

[RT I, 28.04.2017, 1- jõust. 08.05.2017]

(2) Töötervishoiuteenuse osutaja ja tema majandustegevuse vastavuse üle käesoleva seaduse §-des 19–19² sätestatud nõuetele teostab riiklikku järelvalvet Terviseamet tervishoiuteenuste korraldamise seaduses sätestatud tingimustel ja korras.

(3) Isikukaitsevahendite turujärelvalvet tarbijale mõeldud toodetele kehtestatud nõuete täitmise üle teostab Tarbijakaitseamet.

(4) Töökeskkonnas kasutatavatele isikukaitsevahenditele kehtestatud nõuete täitmise üle teostab järelvalvet Tööinspeksioon.

(5) Tööinspeksioon on muu hulgas kohustatud:

- 1) uurima surmaga lõppenud tööõnnetusi ning vajaduse korral kutsehaigusjuhtumeid ja teisi tööõnnetusi;
- 2) teostama järelvalvet tööõnnetuste uurimise ning tööõnnetuste ja kutsehaiguste ennetamise abinõude rakendamise üle;
- 3) kontrollima vajaduse korral uue või rekonstrueeritud ehitise töötingimuste vastavust kehtestatud nõuetele, kui tööandjalt on laekunud käesoleva seaduse § 13 lõike 1 punktis 17 nimetatud teatis;
- 4) peatama töötaja või teiste isikute elule ohtliku töö tegemise ning keelama eluohtliku töövahendi kasutamise.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 26. Riikliku järelvalve erimeetmed

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

Tööinspeksioon võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelvalve teostamiseks kohaldada korrakaitse seaduse §-des 30, 31, 32, 49, 50 ja 51 sätestatud riikliku järelvalve erimeetmeid korrakaitse seaduses sätestatud alusel ja korras.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 26¹. Sunniraha määr

[Kehtetu -RT I, 28.04.2017, 1- jõust. 08.05.2017]

§ 26². Ettekirjutuse vaidemenetlus

[Kehtetu -RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

7. peatükk

[Kehtetu -RT I 2003, 20, 120- jõust. 01.07.2003]

7¹. peatükk VASTUTUS

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 27¹. Töötervishoiu ja tööohutuse nõuete rikkumine

(1) Töötervishoiu ja tööohutuse nõuete rikkumise eest, kui sellega kaasnes tööõnnetuse või tervisekahjustuse oht, –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.
[RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 2600 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 27². Tööõnnetuse või kutsehaiguse varjamine

(1) Tööõnnetuse või kutsehaigestumise varjamise, uurimata jätmise või kirjaliku raporti koostamata jätmise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.
[RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 2000 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 27³. Menetlus

(1) [Kehtetu -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

(2) Käesoleva seaduse §-des 27¹ ja 27² sätestatud väärtegede kohtuväline menetleja on Tööinspeksioon.
[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 28.–§ 30. [Kehtetud -RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

8. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 31. Eesti Vabariigi töökaitseaduse alusel kehtestatud õigusaktide kehtivus

Eesti Vabariigi töökaitseaduse alusel kehtestatud õigusaktid kehtivad pärast käesoleva seaduse jõustumist niivõrd, kuiivõrd need ei ole vastuolus käesoleva seadusega, ja seni, kuni need kas tühistatakse või viiakse käesoleva seadusega vastavusse.

§ 31¹. Töötervishoiu Keskuse tegevuse lõpetamine

Sotsiaalministeeriumi hallatava riigiasutuse Töötervishoiu Keskuse tegevus lõpetatakse 2004. aasta 15. augustil.
[RT I 2004, 54, 389- jõust. 15.07.2004]

§ 31². Kahju hüvitise indekseerimine

Tööst põhjustatud tervisekahjustusega või surma põhjustamisega tekitatud kahju hüvitist, mida Sotsiaalkindlustusamet maksab perioodiliste maksetena käesoleva seaduse § 24² lõike 1, § 31⁴ lõike 2 ning §

31⁵lõigete 1 ja 3 alusel, indekseeritakse iga aasta 1. aprillil riikliku pensionikindlustuse seaduse § 26 lõike 6 alusel kinnitatud indeksiga. Hüvitist ei indekseerita, kui indeksi väärtus on väiksem kui 1,000.
[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

§ 31³. Haigushüvitiste maksmine

Käesoleva seaduse §-s 12²sätetatud haigushüvitist maksab tööandja haiguslehtede alusel, millele märgitud töö- või teenistuskohustuste täitmisest vabastus algab 2009. aasta 1. juulil või hiljem.
[RT I 2009, 15, 93- jõust. 01.07.2009]

§ 31⁴. Kahju hüvitamine Sotsiaalkindlustusameti poolt

(1) [Kehtetu -RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

(2) Isikule, kellele Sotsiaalkindlustusamet maksab käesoleva paragrahvi jõustumisel hüvitist Eesti NSV tsiviilkoodeksi § 473 lõike 1 alusel, jätkatakse tööõnnetusest või kutsehaigusest tingitud tervisekahjustuse või surma põhjustamisega tekitatud varalise kahju hüvitamist senises korras.
[RT I, 16.04.2014, 1- jõust. 26.04.2014]

§ 31⁵. Tööõnnetusest ja kutsehaigusest tingitud tervisekahjustuse korral makstava kahjuhüvitise määramine, ümberarvutamine ja maksmise jätkamine

(1) Sotsiaalkindlustusamet maksab enne 2016. aasta 1. juulit määratud tööõnnetusest või kutsehaigusest tingitud tervisekahjustuse korral makstavat kahjuhüvitist kuni Sotsiaalkindlustusameti tuvastatud püsiva töövõimetuse kestuse lõpuni.

(2) Sotsiaalkindlustusamet arvutab enne 2016. aasta 1. juulit määratud tööõnnetusest või kutsehaigusest tingitud tervisekahjustuse korral makstava kahjuhüvitise ümber, kui isik on läbinud töövõime hindamise Eesti Töötukassas ning isikul on tuvastatud osaline või puuduv töövõime töövõimetoetuse seaduses sätestatud tingimustel ja korras.

(3) Vanaduspensionialisele isikule, kellele Sotsiaalkindlustusamet on määranud tööõnnetusest või kutsehaigusest tingitud tervisekahjustuse korral makstava kahjuhüvitise enne 2016. aasta 1. juulit, jätkab Sotsiaalkindlustusamet määratud kahjuhüvitise maksmist tähtajatult.

(4) Käesoleva seaduse § 24²lõige 2 ei kohaldu isikutele, kellel on õigus tööõnnetusest või kutsehaigusest tingitud tervisekahjustuse korral kahjuhüvitisele Eesti Vabariigi ja Ukraina vahelise sotsiaalkindlustuslepingu alusel, kuni selle muutmiseni. Kahjuhüvitist makstakse nimetatud isikutele tähtajatult.
[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

§ 32.–§ 36.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]